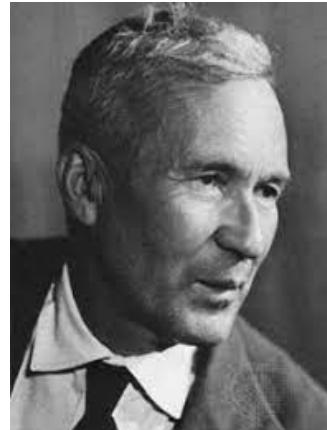

Лилјана Поповиќ Грибовска

КОЛМОГОРОВ, Андреј Николаевич (1903-1987)

Руски математичар, академик. Математички студии завршува 1925. на Универзитетот во Москва. Докторира во 1935., а член на Академијата на науките станува во 1939. Извесно време е директор на Институтот за математика и механика. Потоа, долга низа години работи како професор и раководител на Катедрата по теорија на веројатност и лабораторијата на статистички методи, а едно време и на катедрата за математичка логика. Голема е и значајна неговата педагошка работа. Голем е и бројот на негови ученици кои денес се истакнати математичари. Се занимава и со научна работа и објавува повеќе од двеста дела и други трудови од областа на математиката. Колмогоров е основувач на големата руска школа на теорија на функции и теорија на веројатност, а дава и значаен прилог како историчар на математиката.

Универзитетот Ломоносов во Москва, основан 1755., на кој се студира, а подоцна и предава А. Колмогоров.

Полето на научниот интерес на Колмогоров опфаќа повеќе области на математиката и тој објавува дела од сите нив. Неговите први трудови се посветени на проблемите од дескриптивна и метричка теорија на функции. Во теоријата на функции од реална променлива познати се неговите трудови кои се однесуваат на теоријата на мери, воопштениот поим за интеграл, теоријата на операции над множества. Овие трудови се сместени во делото *Вовед во теоријата на функции од реална променлива*, 1938. Во делото *Елементи од теорија на функции и функционална анализа*, 1972. ги разгледува проблемите од теоријата на приближни вредности на функции и проблемите на функционалната анализа.

Во областа на топологијата познати се неговите трудови од теоријата на хомологии. Дава значаен придонес со трудовите од теорија на диференцијални равенки, математичка анализа и математичка логика. Во последната област постигнува значаен резултат докажувајќи (1925.) дека сите познати ставови на класичната формална логика (Хилберт) во одредена интерпретација преоѓаат во ставови на логиката на интуиција (Вејл).

Во областа на историско-математичките трудови познати се неговите дела *Современа математика*, 1936. и *Математика*, 1954. Како голем математичар длабоко проникнал во генезата и развојот на математичките поими и теории. При тоа тој нагласува дека преодот од општост и апстракција од понизок степен кон општост и апстракција од повисок степен, отвара нова етапа во развојот на математиката и дозволува подобро да се опфати реалноста. Колмогоров ја одредува математиката како наука за квантитативни односи и просторни форми на реалниот свет. Тој има предвид дека математиката непрекинато се шири заедно со секој новоотворен проблем во техниката, природните и другите науки, кои се служат со неа како со инструмент за истражување.

Меѓутоа најголемиот придонес на Колмогоров е во областа на теоријата на веројатноста. Во неговите почетни трудови од теоријата на веројатност преовладуваат аналитички методи. Во 1925. почнува да ги применува методите на теоријата на функции од реална променлива во теоријата на веројатност. На тој начин успева да реши повеќе проблеми и да конструира аксиоматско засновање на теоријата на веројатност. Денес овие аксиоми го носат неговото име. Подоцна ја развива теоријата на случајни процеси. Неа ја користи во трудовите за автоматска регулација, теоријата на информации, истражувањата од теоријата на стрелање, теоријата на турбуленции, статистичките методи за контрола на масовна продукција, примената на статистичките методи во биологијата, лингвистиката и друго. Исто така познати се Колмогоровите закони на големи броеви и тестовите за статистички хипотези. Овие проблеми, произлезени од потребите на современото живеење ги разработува и решава, а подоцна објавува во делата *Основни поими на теоријата на веројатност*, 1933. и *Границни распределби за суми на независни големини*, 1949. Неговото име зазема трајно место во теоријата на веројатноста заради огромниот придонес што таму го дал.

Колмогоров е еден од најголемите современи математичари кој дава значаен придонес во повеќе области на математиката. Како творец и педагог тој ќе остане забележан во анализите на современата математика.

Колмогоров, држи јавно предавање.